

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/81/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122010649
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122010649.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 29.04.2022 sp. zn. 12PP/60/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 18.08.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 29.04.2022 sp. zn. 12PP/60/2022 rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX. XX. XXXX v C., trvale bytom D., A. XXXX/XX, t. č. v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 1T/10/2016 zo dňa 15. 02. 2016, v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 1T/10/2016 zo dňa 12. 07. 2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Tos/87/2018 zo dňa 04. 10. 2018.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený podaním zo dňa 02.05.2022, v zákonom stanovenej lehote, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Odsúdený svoju sťažnosť odôvodnil nasledovne (skrátene):

S poukazom na § 2 ods. 8 Trestného poriadku, článok 17 ods. 1 Ústavy SR a § 66 Trestného zákona uvádza, že ani spoločenská priorita nevyžaduje absolútnu istotu o predpoklade modifikovanej možnosti na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu, pri ktorej možnosti v právnom štáte musí mať prednosť garancia slobody, ktorú je nutné subsumovať podľa § 17 ods. 1 Ústavy SR na základe Alexiho ústavného testu proporcionality bez mechanickej aplikácie len samotnej charakteristiky subjektu ústavného práva. Na základe § 415 Trestného poriadku postupom podľa § 66 Trestného zákona navrhuje, aby krajský súd zrušil nezákonné rozhodnutie okresného súdu a sám rozhodol tak, že odsúdeného podmiennečne prepúšťa z výkonu trestu na slobodu.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že na základe záverov vyplývajúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody dospel k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie prvej materiálnej podmienky.

U odsúdeného ďalej zistil nesplnenie tretej zákonnej (materiálnej) podmienky, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu prvého stupňa riziko recidívy príliš veľké. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že odsúdený nie je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, teda z predchádzajúcich odsúdení si nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedomenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečných odsúdeniach a ani opakované nepodmiennečné tresty odňatia slobody. Osoba odsúdeného, ako recidivujúceho páchatela, nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život.

Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností.

Splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie bolo zo strany prvostupňového súdu správne skonštatované, nakoľko odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu.

Pokiaľ ide o splnenie prvej z dvoch materiálnych podmienok predpokladaných v ust. § 66 ods. 1 Trestného zákona (preukázanie polepšenia plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu), prvostupňový súd skonštatoval, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky k jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky. S týmto sa sťažnostný súd síce stotožňuje, nakoľko hodnotenie odsúdeného neobsahuje negatívne poznatky o správaní odsúdeného vo výkone trestu, avšak len samotné dobré správanie odsúdeného počas výkonu trestu nemožno automaticky považovať za splnenie prvej materiálnej podmienky.

V súvislosti s vyššie uvedeným sťažnostný súd pripomína, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život. To znamená, že ak sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, automaticky to neznamena, že sa polepšil a tým splnil prvú materiálnu podmienku. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu.

Aj napriek tomu, že súčasné správanie odsúdeného je na primeranej úrovni a doposiaľ mu boli uložené štyri disciplinárne odmeny, nijako svojou aktivitou nevybočuje z radu, síce režimovo prispôsobených, avšak priemerných väzňov. U odsúdeného teda možno konštatovať, že sa v podstate adaptoval na režim výkonu trestu odňatia slobody, avšak doposiaľ nepreukázal zvýšenú snahu po náprave. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody, čo ale nemožno považovať za prejav jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu, na ktorý bez potreby jeho opakovania odkazuje.

K sťažnostným námietkam odsúdeného sťažnostný súd uvádza, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený sa vplyvom výkonu trestu odňatia slobody polepšil a na slobode povedie riadny život. Je potrebné vziať do úvahy i samotný účel trestu, ktorý obsahuje viac komponentov, na ktoré súdy pri svojom rozhodovaní musia prihliadať. Podstatou úvah je potom v konečnom dôsledku dôvodnosť predpokladu, že odsúdený povedie v budúcnosti aj na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Prítom posúdenie otázky novej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s

väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti. Správanie sa odsúdeného v minulosti má v tomto prípade rozhodujúci význam pri určení pravdepodobnosti jeho správania sa v budúcnosti a nejedná sa o porušenie § 2 ods. 8 Tr. por., nakoľko sa nejedná a ďalšie trestné stíhanie. Zohľadňovanie trestnej minulosti je potom pre posúdenie predpokladu vedenia riadneho života odsúdeným v budúcnosti plne v súlade s rozhodovacou praxou súdov. Tieto objektívne kritéria prvostupňový súd správne u odsúdeného zhodnotil.

Početnosť predchádzajúcich odsúdení (celkovo 12krát súdne trestaný), opakované vykonávanie nepodmienečného trestu odňatia slobody a uplatnenie inštitútu podmienečného prepustenia a odsúdenia v minulosti, vedú potom k logickému záveru, že ani predchádzajúce odsúdenia, ani príležitosť daná mu podmienečným prepustením alebo odsúdením nemali na neho ten výchovný účinok, aby ho viedli k riadnemu životu. Odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance a preto niet sa prečo rozumne domnievať, že práve podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody splní svoj zákonom sledovaný účel.

Aj napriek tomu, že sa odsúdený vo výkone trestu dobre správa, riziko recidívy je s ohľadom na jeho trestnú minulosť stále prívysoké. Ako bolo vyššie uvedené, pozitívne rozhodnutie o podmienečnom prepustení nemôže byť v zmysle zákona opreté výlučne o dobré správanie odsúdeného v podmienkach výkonu trestu, nakoľko toto nie je dostačujúce na vyslovenie predpokladu, že bude na slobode viesť riadny život.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.